

Kopja Informali ta' Sentenza

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH R. MICALLEF**

Seduta tas-16 ta' Gunju, 2005

Citazzjoni Numru. 823/1996/1

S & D YACHTS LIMITED

Vs

SEA LION SHIPPING COMPANY LIMITED

Il-Qorti:

Rat l-Att taç-Citazzjoni mressaq fit-12 ta' Marzu, 1996, li bih u għar-raġunijiet hemm imfissra, l-kumpannija attriçi talbet il-ħlas ta' Lm 5200 mingħand il-kumpannija mħarrka bħala servizzi mogħtijin lilha dwar *yacht* bl-isem "*Friendship*";

Rat in-Nota tal-Eççeżżjonijiet imressqa mill-kumpannija mħarrka fit-18 ta' Frar, 1999, li biha laqgħet għall-

azzjoni billi qalet li kien hemm kawża oħra bejn l-istess partijiet dwar l-istess mertu (*lis alibi pendens*);

Pagna 1 minn 5

Qrati tal-Gustizzja

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat id-degrieti tagħha (diversament presjeduta) tat-12 ta' Ottubru, 1999, u tat-2 ta' Mejju, 2001, li bihom il-kawża tħalliet *sine die*;

Rat ix-xhieda mressqa mill-kumpanija attriċi bil-mezz tal-affidavit, u kif ukoll ix-xhieda dokumentali relattiva;

Rat id-degriet tagħha tal-1 ta' Ġunju, 2004¹, li bih u fuq talba tal-kumpanija attriċi, il-Qorti tħalliet il-kawża għall-probabbli ċessjoni;

Rat id-degriet tagħha tal-5 ta' Ottubru, 2004, fejn ordnat li l-kawża titkompli ladarba l-partijiet ma seħħilhomx jaslu fi qbil bonarju bejniethom;

Rat il-verbal tas-smiġħ tal-11 ta' Jannar, 2005², li bih id-difensur tal-kumpanija mħarrka iddikjara li ma kienx ingħata struzzjonijiet mill-patroċinata tiegħu;

Rat id-degriet tagħha tal-11 ta' Jannar, 2005, li bih iddikjarat magħluq l-istadju tal-ġbir tal-provi;

Semgħet it-trattazzjoni tal-avukat tal-kumpanija attriċi;

Rat id-degriet tagħha tal-10 ta' Marzu, 2005, li bih tat lill-kumpanija żmien biex tressaq is-sottomissjonijiet tagħha bil-miktub u kif ukoll tħalliet il-kawża għal-lum għas-sentenza;

Rat li l-kumpanija mħarrka la ressqet is-sottomissjonijiet tagħha u lanqas talbet lill-Qorti biex tieqaf milli tagħti s-sentenza;

Rat l-atti kollha tal-kawża;

Ikkunsidrat:

Illi din hija azzjoni għal tħlas ta' servizzi mogħtija f'tiswijiet u manutenzjoni ta' bastiment;

---

¹ Paġ. 149 tal-proċess

² Paġ. 154 tal-proċess

Illi, l-eċċezzjoni waħdanija tal-kumpannija mħarrka kienet fis-sens li diġa' kien hemm kawża oħra dwar l-istess talba magħmula mill-istess kumpannija attriċi. Il-kumpannija mħarrka ma ressqet l-ebda provi, minkejja li ngħatat opportunita' biex tagħmel dan;

Illi mill-fatti li joħorġu mill-atti tal-kawża jirriżulta li għall-ħabta ta' Ottubru tal-1994, il-kumpannija attriċi saritilha talba minn wieħed Mario Valiggi³ biex isiru xogħlijiet ta' manutenzjoni fuq il-yacht in kwestjoni, li sidu hija l-kumpannija mħarrka (kumpannija *offshore*⁴ rappreżentata minn wieħed Ettore Pedini). F'dik il-ħabta, il-yacht kien irmiġġat fil-Port tal-Imġarr Għawdex. Il-yacht tniżżel lejn Ta' Xbiex minn rappreżentant tal-kumpannija attriċi flimkien ma' membru tal-ekwipaġġ imqabbad mis-sid tal-yacht (wieħed Zbignew Lizon) u li kien baqa' fuq il-bastiment kemm dan dam sorgut. Dawn ix-xogħlijiet kienu jirrigwardaw oqsma differenti ta' eżami jew bdil ta' partijiet differenti tal-bastiment⁵. Ix-xogħol sar fil-M.I.Y.Y. tal-Gżira f'April tal-1995⁶ u dam għaddej madwar sitt ġimgħat⁷. Matul iż-żmien li kienu qegħdin isiru x-xogħlijiet u jingħataw servizzi lill-yacht sar xi ħlas akkont⁸;

Illi wara li ntemm kulma kellu jsir fuqu, il-yacht ittieħed għal *sea trials* taħt il-kmand ta' kaptan mibgħut mis-sid. Il-yacht salpa mill-ibħra maltin meta reġa' kien ittieħed Għawdex għall-ħabta ta' Settembru tal-1995⁹. Il-kumpannija attriċi fetħet kawża kontra s-sid fl-Italja u hemmhekk qanqal il-kwestjoni ta' xogħol magħmul ħażin. Din il-kawża nfetħet f'Marzu tal-1996. Fid-19 ta' Novembru, 1997¹⁰, il-kumpannija attriċi talbet u kisbet il-ħruġ ta' Mandat ta' Inibizzjoni kontra l-yacht u kontra l-kumpannija mħarrka biex iżzommhom milli jeffettwaw xi trasferiment ta' ishma jew interessi fl-istess bastiment. Fl-14 t'April, 2000¹¹, inħareġ kontromandat wara li garanzija

³ Affidavit ta' Mark Darmanin Kissaun 27.7.1998, f'paġ. 39 tal-proċess

⁴ Dok "SD57", f'paġ. 122 tal-proċess

⁵ Dok "MDK1", f'paġġ. 51-7 tal-proċess

⁶ Xhieda ta' Mark Darmanin Kissaun 27.5.2003, f'paġġ. 59-61 tal-proċess

⁷ Dok "SD3", f'paġ. 67 tal-proċess

⁸ Dokti "SD2" u "SD72", f'paġġ. 66 u 137 tal-proċess

⁹ Dok "SD51", f'paġ. 114 tal-proċess

¹⁰ Dok "SD43", f'paġġ. 105-6 tal-proċess

¹¹ Dok "SD44" sa "SD45", f'paġġ. 106-8 tal-proċess

bankarja għas-somma msemmija fiċ-Ċitazzjoni għet depożitata permezz ta' Ċedola;

Illi l-Qorti tibda l-konsiderazzjonijiet legali tal-każ billi qabel xejn tqis l-eċċezzjoni tal-*lis alibi pendens* imqanqla mill-kumpannija mħarrka. Jirriżulta li tassew kien hemm kawża dwar l-istess mertu quddiem dawn il-Qrati¹², iżda dik il-kawża kienet tressqet żmien wara din u, f'Ġunju tal-2003, għet ċeduta. Għalhekk, billi din il-kawża tressqet xhur qabel l-oħra, l-eċċezzjoni maħsuba fl-artikolu 792 tal-Kapitolu 12 ma kinitx tgħodd, billi dik tolqot biss il-kawża li tkun tressqet l-aħħar. L-imsemmija eċċezzjoni setgħet titressaq biss fil-kawża l-oħra li nbdiet wara din;

Illi, għalhekk, l-imsemmija eċċezzjoni ma tistax tintlaqa' u, kif trid il-liġi¹³, il-Qorti sejra tgħaddi biex tqis il-każ fil-mertu;

Illi dwar il-mertu tal-każ jista' jingħad li l-kumpannija attriċi wriet, bi provi tajbin u dokumentati, li x-xogħol li ntabbet tagħmel fuq il-bastiment tal-kumpannija mħarrka sar tassew. Qabel ma l-*yacht* ittiegħed minn Malta saru wkoll provi fuqu u saħansitra *sea trials*. Jirriżulta li, wara li ntabbet tagħmel ix-xogħol ta' manutenzjoni, il-kumpannija attriċi sabet li l-*yacht* kellu ħsara fuq wiegħed mill-iskrejjen tiegħu (dak tax-xellug) u ħadet ħsieb li dan jissewwa, bħalma ssewwa wkoll l-*alignment tax-xaft*¹⁴. Jirriżulta li l-kumpannija attriċi daħlet fi spejjeż biex saru x-xogħlijiet meħtieġa. Mid-dokumenti mressqa, jidher li l-kumpannija attriċi għandha pretensjoni li taqbeż l-ammont mitlub fl-att taċ-Ċitazzjoni. Il-Qorti ma tistax tqis ammont oġġla minn dak mitlub;

Illi, min-naħa l-oħra, għalkemm il-kumpannija mħarrka ma ressqet l-ebda eċċezzjoni fil-mertu, saret allegazzjoni li x-xogħol magħmul mill-kumpannija attriċi fuq inkariku tagħha ma kienx saru sewwa. Allegazzjoni bħal din ma saritx sakemm il-*yacht* kien għadu fl-ibħra Maltin. Saret biss xi żmien wara, meta l-kumpannija attriċi kienet

---

¹² Ċitazz. Nru. 2667/97GC

¹³ Art. 794(2) tal-Kap 12

¹⁴ Affidavit ta' Victor Seguna 7.2.2002, f'pag. 144 tal-proċess

qabddet ditta ta' avukati taljani biex ifittxu għall-ħlas fl-Italja. Dawn l-allegazzjonijiet ma ġew bl-ebda mod imħallma jew sostanzjati fi prova li tista' titwemmen. Għall-kuntrarju, ingiebu provi li juru li Ettore Pedini kien iwiegħed li sejjer iħallas il-bilanċ dovut. Il-fatt li kien inħareġ *cheque* bi ħlas akkont u dan baqa' ma ġiex onorat, għaliex ma kienx hemm fondi fil-kont tal-bank Malti mnejn kien ingiebed, jagħti lill-Qorti ħjiel tar-raġuni vera għaliex il-ħlas baqa' ma sarx;

Għal dawn ir-raġunijiet, il-Qorti qegħda tiddeċiedi billi:

Tilqa' t-talbiet attriċi u, filwaqt li tiddikjara li l-kumpannija mħarrka għandha tagħti lill-kumpannija attriċi s-somma ta' ħamest elef u mitejn lira Maltija (Lm 5200) bħala prezz ta' servizzi mogħtijin lilha u għall-benefiċċju tal-*yacht* "M.y. Friendship" mill-istess kumpannija attriċi, tikkundanna lill-kumpannija mħarrka li tħallas l-imsemmija somma lill-kumpannija attriċi, flimkien mal-ispejjeż kollha tal-kawża, u bl-imgħaxijiet legali fuq l-imsemmija somma, b'effett mit-12 ta' Marzu, 1996, sal-jum tal-ħlas effettiv.

Moqrija

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----